

”
מערכת המבוססת על שינוי אות אופטי
הצליחה לזהות ב־100% מהבדיקות את
וונחותם של סמי האונס הנפוצים ביותר בתוך
כוסות משקה
 “

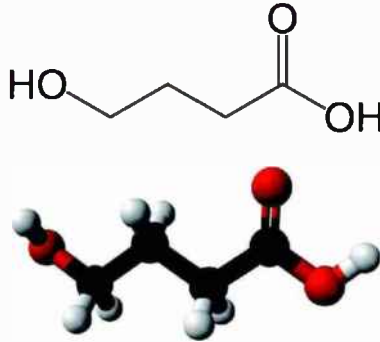
ד"ר מיכאל יופה
 צילום: יח"צ אוניברסיטת תל אביב

פרופ' פתננד פטולסקי
 צילום: מיכל ראש בך עמי,
 אוניברסיטת תל אביב

הבריאות יכולת לזהות את הסם בזמן אמת. לדברי החוקרים, הסיבה לחוסר היכולת של גורמי אכיפת החוק להתמודד עם התופעה היא שעד כה לא פותח ציוד רגיש דיו לגילוי, ובוודאי לא כזה המופעל בפאבים עצמם בזמן אמת. כמו כן, שרידי הסם נעלמים לחלוטין כעבור כמה שעות, ולכן גילוי לאחר התאוששות הקורבן אינו אפשרי. החוקרים מקווים כי העברת כוח האיתור לידי אנשים היוצאים לבילוי והפעלת המערכת לפני הצריכה תאפשר למנוע תקיפות באמצעות סמי אונס.

החוקרים רשמו פטנטים על כל היבטי המערכת באמצעות "רמות", החברה ליישום מסחרי של אוניברסיטת תל אביב. השלב הבא הוא מזעור המערכת בדרך לייצור המוני. פרופ' פטולסקי מצייין כי השאיפה היא להביא לייצור מכשיר שגודלו לא יעלה על ראש סיכה, כך שיאפשר למבלים במועדון או בבאר לבדוק את כוס השתייה שבידם בלי שבני הזוג שלהם יבחינו בכך. ❖

מולקולת GHB, "סם אונס" הנפוץ מבין שלושה
 א"ר: Ben Mills, Wikimedia/commons

ממשפחת הוואליום, שאותה מייצרות מעבדות הופמן לה-רוש. חומר זה מסוכן במיוחד בצירוף עם אלכוהול. כאמור, המערכת עדיין אינה מזהה חומר זה. "כיום המערכת מתרכזת באיתור GHB וקטאמין, ואנו שואפים להרחיב את המערכת כך שתאפשר גילוי סמי אונס נוספים", אומר ד"ר יופה.

איתור זיהוי בזמן אמת

עד כה אין בידי המשטרה או גורמי

פרסומי משרד המשפטים האמריקאי, בשנת 2007 נאנסו בארצות-הברית כ-200,000 נשים עקב שתיית סם אונס. רק כ-16% מהקורבנות דיווחו על האונס לשלטונות. הערכת המומחים היא ששיעור הנאנסות כיום גבוה יותר, ועומד על כחצי מיליון נשים בארצות-הברית. מלבד שימושם לתקיפה מינית, סמים אלו עשויים לשמש בביצוע עבירות פליליות אחרות, דוגמת שוד, במטרה להמם את הקורבנות ולהרדים אותם. "סמי האונס" הנפוצים הם (Gamma Hydroxybutyric Acid) (GHB: היפנדורם (או רוהיפנול, Flunitrazepam) וקטאמין (Ketamine Hydrochloride). ה-GHB הוא הנפוץ ביותר, שכן הוא קל וזול לייצור, מסיס היטב בסביבה מימית והוא חסר צבע, ריח וטעם; כמות של 2.5 גרם ממנו עלולה להמית את הקורבן. קטאמין הוא תרופת הרדמה בוותרנירה ותרופה פסיכיאטרית ואילו רוהיפנול, סם האונס השלישי בתפוצתו, הוא תרופת מרשם להרדמה ולהרגעה